

PS-stik

Datum	Nûmer	Portefûljehâlder Deputearre Steaten
14 mei 2024	02214940	██████████
		Ynformaasje
		████████████████████-Landelijk Gebied 2

Underwerp

Financiële verdeling Waddenfondsmiddelen

Taheakken

- Aanbiedingsbrief van het algemeen Bestuur (AB) van het Waddenfonds;;
- 3e begrotingswijziging 2024;
- Brief PS aan het AB WF.

Utstel

Provinsjale Steaten beslute:

1. In te stemmen met de door het algemeen bestuur van het Waddenfonds voorgestelde verdeling van de Waddenfondsmiddelen;
2. Geen zienswijze naar voren te brengen over de 3e begrotingswijziging;
3. Het algemeen bestuur van het Waddenfonds hiervan op de hoogte te stellen.

Oanlieding en gearfetting

In de brief d.d. 29 maart 2024 vraagt het algemeen bestuur van het Waddenfonds aan PS van Groningen, Noord-Holland en Fryslân om terug te komen op een gelijkkluidend besluit van de respectieve staten uit 2016, dat betrekking heeft op de verdeling van de Waddenfondsmiddelen tussen zgn. 'majeure' projecten en andere projecten. In het verlengde hiervan worden de staten in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de 3e begrotingswijziging.

Voorgesteld wordt om in te stemmen met het loslaten van de 1/3, 2/3 verdeling en om geen zienswijze naar voren te brengen op de 3^e begrotingswijziging.

Foech/rol Steaten

Het Waddenfonds is per 1 januari 2012 door het rijk gedecentraliseerd naar de drie Waddenprovincies. Een en ander is vastgelegd in het Bestuursakkoord decentralisatie Waddenfonds (2011). Met de decentralisatie hebben de drie Waddenprovincies een belangrijk instrument in handen gekregen voor het in stand houden en doorontwikkelen van het Waddengebied. Ter uitvoering van het Bestuursakkoord hebben GS en PS van de provincies Noord-Holland, Fryslân en Groningen medio 2012 besloten tot het instellen van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds, in de vorm van een openbaar lichaam. De regeling eindigt per 2028. De begroting van het Waddenfonds wordt geheel gevoed door een decentralisatie-uitkering van het rijk aan de respectieve Waddenprovincies.

In 2016 hebben de PS-en van de Waddenprovincies bepaald dat een derde van de toen nog beschikbare Waddenfondsmiddelen worden aangewend voor thematische (STUW)/budget lokale innovatie (BLI) subsidies en twee derde voor subsidies t.b.v. voor het door de staten vastgestelde Investeringskader Waddengebied (IKW). Het algemeen bestuur van Waddenfonds vraagt uw staten deze scheiding los te laten. De middelen worden daarmee ontschot.

In 2021 heeft het Waddenfonds het grootste gedeelte van de algemene reserve, à € 25,7 miljoen, gereserveerd in afwachting van een voorstel over nadere verdeling van deze middelen tussen thematische / BLI en majeure IKW projecten. Een besluit om de middelen te ontschotten wordt middels een begrotingswijziging verwerkt. Daarom nodigt het algemeen bestuur van het Waddenfonds uw staten tevens uit om een zienswijze te geven op de 3e begrotingswijziging 2024. Hiermee wordt € 25,7 mln. van de algemene reserve naar majeure projecten verplaatst. Middels deze begrotingswijziging wordt de hiervoor genoemde 1/3, 2/3 verdeling losgelaten.

Bestjoerlike foarskiednis

De hoofddoelstellingen van het Waddenfonds zijn:

- Het vergroten en versterken van de natuur- en landschapswaarden van het Waddengebied;
- Het verminderen of wegnemen van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdom van de Waddenzee;
- Een duurzame economische ontwikkeling in het Waddengebied dan wel gericht zijn op een substantiële transitie naar een duurzame energiehuishouding in het Waddengebied en de direct aangrenzende gebieden; en
- Het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het Waddengebied.

In het Bestuursakkoord is bepaald dat de vier hoofddoelstellingen nevensgeschikt zijn. Het Waddenfonds zet zich in voor een samenhangende ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden, duurzame economische ontwikkeling, verduurzaming van de energiehuishouding en een duurzame kennishuishouding van het Waddengebied. Tevens is bepaald dat de middelen uit het Waddenfonds op programmatische wijze zullen worden ingezet.

Belangrijke kaders zijn:

- Wet gemeenschappelijke regelingen (i.h.b. art. 48 over de zienswijze);
- Bestuursakkoord decentralisatie Waddenfonds (2011);
- Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds (PS 2012);
<https://fryslan.notubiz.nl/document/578511/1#search=%22%2000992052%22>
- Uitvoeringskader Waddenfonds 2021-2027 (vastgesteld door PS);
- Uitvoeringsprogramma Waddenfonds 2024-2027 (vastgesteld door AB Waddenfonds);
<https://waddenfonds.nl/wp-content/uploads/2021/12/Uitvoeringsprogramma-Waddenfonds-2021-2027-vastgesteld-1-10-2021.pdf>
- Investeringskader Waddengebied (vastgesteld door PS);
https://fryslan.notubiz.nl/document/4277141/3/08-1-PS-utstel_Ynvestearingsramt_Waadgebiet_2016-2026

- Meerjarenprogramma investeringskader Waddengebied 2024 t/m 2026 (GS 2024, ter informatie aan PS 2024).

Doel / beëage effekt

PS te verzoeken hun besluit uit 2016 over een 1/3, 2/3 verdeling tussen Waddenfonds middelen te heroverwegen en PS in de gelegenheid stellen een zienswijze te geven op de 3e begrotingswijziging 2024.

Ynhâldlik

Er zijn meerdere redenen om de schotten tussen de Waddenfondsmiddelen weg te nemen:

1. Uit de tussentijdse evaluatie van het Waddenfonds en de Midterm review van het IKW is geconcludeerd dat de verwachting is dat majeure projecten meer impact hebben en bijdragen aan het doelbereik van het Waddenfonds.
2. Uit de inventarisatie van mogelijke IKW/majeure-projecten is er de komende jaren een financieringsbehoefte van rond de € 120 miljoen. De huidige beschikbare € 35,1 miljoen is niet voldoende.
3. In de jaren 2017-2020 is aan thematische projecten gemiddeld rond de € 4,7 miljoen subsidie verleend. In 2021 voor € 7,7 miljoen. In 2022 is er € 10,5 miljoen en in 2023 € 3.2 miljoen subsidie verleend en uit 2023 zijn nog meerdere projecten in behandeling. Mocht deze ontwikkeling de komende jaren doorzetten dan is er voor thematische projecten extra financiële ruimte nodig. Mocht het weer teruggaan naar het niveau van de jaren voor 2022 dan blijven er jaarlijks middelen over. Door de schotten los te laten kan er gemakkelijker geschoven worden tussen de budgetten voor thematisch/BLI en IKW/Majeur. Zo kan het geld besteed worden aan passende projecten ongeacht welke subsidielijne ze in vallen.
4. Het einde van het Waddenfonds komt in zicht. Er is geen reden meer om reserves aan te houden. Het is juist zaak om, daar waar het kan, sneller en meer projecten mogelijk te maken.

Het complete voorstel om te ontschotten ziet er als volgt uit:

1. Het budget reserve majeure projecten wordt gevormd door de huidige € 35,1 miljoen met daaraan toegevoegd deel van de algemene reserve van € 25,7 miljoen (middels de 3e begrotingswijziging 2024) en 17,2 miljoen van de verwachte rentebaten. Het voorstel bij de begroting 2025 is om per boekjaar 2024 de verwachte rentebaten toe te voegen aan de reserve majeure projecten. Het totaal beschikbare budget voor majeure projecten wordt dan € 78,1 miljoen.
2. Voor de thematische/BLI openstellingen is in de periode 2024-2026 € 35,8 miljoen beschikbaar.
3. Daarnaast is er vrijval opgebouwd bij voorgaande thematische subsidieregelingen van € 11,5 miljoen tot 2023. Dit houdt dan in die jaren er meer geld beschikbaar was dan dat er projecten zijn ingediend bij de regeling. Dit bedrag is dus overgebleven na het sluiten van subsidieregelingen tot 2023. Dit bedrag is op 15 december 2023 middels de 8^e begrotingswijziging overgeheveld naar de algemene reserve. Deze wijziging hoefde alleen door het dagelijks- en algemeen bestuur vastgesteld te worden. Het is geen onderdeel van de 3^e begrotingswijziging en blijft op dit moment in de algemene reserve staan om de komende jaren in te kunnen zetten waar nodig.

4. Het ontschotten betekent dat bovengenoemde middelen kunnen verschuiven tussen de budgetten als blijkt dat daar de komende jaren noodzaak toe is.

Ofwagings

Voorgesteld wordt om in te stemmen met het loslaten van de 1/3, 2/3 verdeling en om geen zienswijze op de 3e begrotingswijziging naar voren te brengen.

Alternativen

Niet instemmen met het loslaten van de 2/3, 1/3 verdeling. Dit wordt ontraden. Het loslaten van de verdeling is passend om te komen tot een zo effectief mogelijke besteding van de Waddenfondsmiddelen in de resterende periode t/m 2027. Door het loslaten van de verdeling kan het Waddenfonds komen tot een bestedingsruimte die het meest effectief bijdraagt aan het wegzetten van de Waddenfonds middelen in passende projecten en dus aan de realisatie van de Waddenfonds doelen.

Er zou een zienswijze ingediend kunnen worden m.b.t. het voornemen om € 25,7 miljoen toe te voegen vanuit de Algemene reserve aan de reserve Majeure projecten (zogenoemde 3e begrotingswijziging). Dit wordt ook ontraden. Vanwege de Coronapandemie en de opgelopen inflatie is al enige vertraging opgelopen in het wegzetten van Waddenfondsmiddelen. Het aanhouden van een algemene reserve terwijl het fonds in 2028 ophoudt te bestaan achten wij niet nodig. Juist nu er veel goede projectvoorstellen aan zitten te komen is het wenselijk hiervoor extra middelen te reserveren.

Finansjeel

n.v.t.

Partisipaasje

n.v.t.

Ferfolchrol PS

Het algemeen bestuur van het Waddenfonds wordt op de hoogte gesteld van uw besluitvorming.

Ljouwert, 14 mei 2024
Deputearre Steaten fan Fryslân,

██████████, foarsitter

██████████, sekretaris

UTSTEL

Underwerp : **Financiële verdeling Waddenfonds en
Investeringskader Waddengebiet**

Provinsjale Steaten fan Fryslân

Nei it lêzen fan it útstel fan Deputearre Steaten fan Fryslân fan 14 mei 2024
nr. 004580 , oangeande financiële verdeling Waddenfonds en Investeringskader
Waddengebiet

Mei it each op artikel 40 van de Wet gemeenschappelijke regelingen

Oerwagende dat : Het ontschotten en de 3e begrotingswijziging passend
zijn binnen de kaders en doelstellingen van het
Waddenfonds;

Beslute : 1. In te stemmen met de door het algemeen bestuur
van het Waddenfonds voorgestelde verdeling van de
Waddenfondsmiddelen;
2. Geen zienswijze naar voren te brengen over de 3e
begrotingswijziging
3. Het algemeen bestuur van het Waddenfonds
hiervan op de hoogte te stellen.

Sa fêststeld troch Provinsjale Steaten fan Fryslân yn harren iepenbiere gearkomste
fan 19 juni 2024 ,

■■■■■■■■■■, foarsitter

■■■■■■■■■■ griffier